

DAGBLAD VAN

Vrijdag,

'S GRAVENHAGE.

den 21 Januarij.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD 'S GRAVENHAGE geven, bij deze, aan allen, welke in de Koninklijke Nederlandsche 152ste 153ste en 154ste Loterijen verlangen als gedelegeerden van de 2de klasse (debitanten) toegelaten te worden, te kennen, dat zij zich, tot Maandag, den 7 Februarij 1831, bij de heeren *G. en B. Daniel Polak*, gequalificeerde collecteurs, wonende in de Spuistraat alhier, zullen moeten aanmelden, met opgave van de wijk en het nummer van het huis waarin zij wonen, ten einde in de door dezelve te doene voordragt van gedelegeerden der 2de klasse, aan Burgemeester en Wethouders, te kunnen worden begrepen.

's Gravenhage, den 17 Januarij 1831.

COPES VAN CATTENBURCH.

Ter ordonnantie van dezelve,
B. VAN DER HAER.

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Donderdag, den 20 Januarij.

Reeds ten half twaalf ure waren de tribunes vol toeschouwers. Meest allen leden zijn tegenwoordig, onder anderen, de heer *Sassen van Yssel*, die sedert de opening van deze zitting nog niet was opgekomen.

Kwartier vóór twee ure wordt de vergadering geopend met de voorlezing van de notulen van den 4 December laatstleden, welke worden goedgekeurd.

Zijne Exc. de minister van buitenlandsche zaken heeft voorts, namens den Koning, mededeeling gedaan van de reeds bekende protocollen van Londen, en ten aanzien van het laatste van 9 Januarij, waarbij de opening der Schelde op den 20 dezer werd gevorderd, heeft de Koning aan het verlangen der vijf Mogendheden voldaan, daar Z. M. begreep, dat, door eene volharding van weigering, aan de Noordelijke provincien nog groote onheilen zouden kunnen te beurt vallen, aangezien de Mogendheden hadden verklaard, dat zij eene weigering van den kant des Konings zouden beschouwen als eene daad van vijandelijkheid jegens haar.

De slotsom van alles is, dat de *scheiding* is aangenomen; dat men de voorwaarden nader zal moeten vaststellen; dat de vijandelijkheden zullen worden geschorst, en dat er wijzigingen in de Grondwet zullen worden voorgedragen, waarbij, onder anderen, de ministeriële verantwoordelijkheid in aanmerking zal komen. In de volgende week zal nog eene nadere mededeeling worden gedaan.

Na eene vrij langdurige discussie is besloten, dat de medegedeelde stukken zullen worden gedrukt en rondgedield. De zitting wordt omstreeks vier ure opgeheven.

De tijd ontbreekt heden, om meerdere bijzonderheden, wegens het verhandelde in deze zitting, mede te deelen; morgen zullen wij dit in een *Bijvoegsel* doen.

F R A N K R I J K.

PARYS, den 16 Januarij. Z. M. heeft eergisteren den heer *Durand de Mareuil*, die, zoo men verzekert, tot gevolmagtigd gezant bij het hof der Nederlanden is benoemd, in een bijzonder gehoor ontvangen, hetwelk anderhalf uur geduurd heeft. Men zegt, dat de gezant den 17 naar 's Gravenhage zou op reis gaan. (De baron *Durand de Mareuil* is vroeger reeds gezant bij het hof der Nederlanden geweest; in 1824 werd hij van daar, als zoodanig, bij de Vereenigde Staten benoemd. In 1828 vertrok hij weder van daar, en was gedurende eenigen tijd zaakgelastigde van het Fransche hof te Lissabon).

Reeds dadelijk toen alhier de verschillende mededeelingen, in het openbaar door het diplomatiek comité aan het Belgische Congres gedaan, bekend werden, sprak men er van, dat deze openbaarmaking van vertrouwelijke gesprekken of inlichtingen, die tot de geheimen der onderhandelingen behoorden, aan onze ministers, maar vooral aan den heer *Sébastien*, wiens naam in de bedoelde mededeelingen dikwerf voorkwam, zeer onwelgevallig was. De ontevredenheid der ministers tegen het congres en deszelfs gevolmagtigden moet echter zeer vermeerderd zijn daardoor, dat verschillende hunner gezegden verkeerd en verminkt overgebracht en zij over uitdrukkingen, die zij niet gebezigd hadden, aan de aanvallen van openbare dagbladen zijn blootgesteld geworden. Om zich en zijne amptgenooten te rechtvaardigen, heeft de heer *de Sébastiani* het noodig geoordeeld, een brief, dien hij aan den heer *Rogier*, Belgischen zaakgelastigde te Parys, heeft geschreven, in het regeringsblad openbaar te maken. Die brief is van den volgende inhoud:

« MÏJNHEER!

« Eenige dagen geleden, hebt gij mij gezegd, dat de dagbladen op eene ontrouwe wijs van de brieven, die gij aan het provisionele gouvernement geschreven hadt, hebben verslag gedaan. Doch heden schrijven zij u eene andere depeche toe, in welke het mij onmogelijk is te herkennen, hetgeen in onze laatste mondgesprekken gezegd is.

« Als minister, heb ik den Koning nimmer behoeven te onderhouden over eenige tot zijn gezin betrekking hebbende schikking: de Koning heeft derhalve noch kunnen toestaan, noch kunnen weigeren hetgeen hem volstrekt niet gevraagd is. Ik zal hierbij voegen, dat ik mij, noch als bijzonder persoon, noch als de tolk van de denkbeelden eens Konings,

nimmer met zoodanige ligtvaardigheid zou hebben uitgelaten over het geslacht van eenen vorst (*Eugène Beauharnais*), wiens nagedachtenis de Koning vereert, en onder wiens bevelen ik mij verhoovaardig, gedurende een' langen tijd, voor den roem en de onafhankelijkheid van Frankrijk te hebben gestreden.

« Ik wil vertrouwen, mijnheer, dat de brief, welke hier bedoeld wordt, niet door u geschreven is: indien dit het geval niet mogt zijn, zal ik mij verplicht zien, geene andere betrekkingen, dan schriftelijk, met u te onderhouden.

« Ik heb de eer, mijnheer, te zijn uw onderdanigste en gehoorzaamste dienaar,

HORACE SÉBASTIANI."

Parys, den 14 Januarij 1831.

Men wil, dat de Koning, bij gelegenheid, dat hij zich over het verkiezen van een Hoofd van België verklaard heeft, den wensch zou geuit hebben, dat een zoon van den Prins *van Oranje* met die waardigheid bekleed mogt worden, daar die keuze aan hem en aan de verdere Monarchen verreweg het aangenaamst en met de belangen van Europa het meest overeenkomende zou zijn. De rapporten van de Belgische afgevaardigden, aan het diplomatiek comité ingezonden, hebben dat punt met stilzwijgen voorbijgegaan.

De hertog *de Mortemart* is eergisteren naar St. Petersburg vertrokken. Men verzekert, dat deze ambassadeur heeft verklaard, dat hij, zoo veel zijne betrekking gedoogde, den Keizer van Rusland met den waren staat van zaken zou bekend maken, en Z. M., zoo mogelijk, tot vredelievende maatregelen zou bewegen.

Eergisteren avond heeft er op het paleis des Konings een groot concert plaats gehad, hetwelk door verscheidene onzer grootste toonkunstenaars en kunstenaressen werd uitgevoerd. De Koning en het Koninklijk gezin hebben, bij deze gelegenheid, de grootste minzaamheid aan den dag gelegd. Onder de aanwezigen merkte men bijzonder op de twee overwinnaars van Navarino, de admirals *Codrington* en *de Rigny*, die zich met den held van Algiers, *Duport*, onderhielden.

Het vonnis van het gerechtshof der pairs in de zaak der gewezen ministers, is aan de woning der voortvlugtige ministers, te weten, van de heeren *d'Haussez* en *Capelle*, in deze hoofdstad, en van den heer *de Montbel*, te Toulouse, ingevolge art. 465 van het strafwetboek, betekend, met vermaning aan de beschuldigten, om zich binnen tien dagen aan den regter aan te melden, bij gebreke waarvan en bij het niet opkomen na de tweede indaging (art. 466), het vonnis bij verstek zal gewezen, en zij alzoo verstoken zullen zijn van de uitoefening hunner burgerlijke regten en hunne goederen worden verbeurd verklaard.

Het hof van assises van de Seine heeft zich dezer dagen bezig gehouden met het regtsgeeding van het dagblad *la Révolution*, welks redacteur, de heer *Fazy*, tot vier maanden gevangenis en 6000 franken boete is veroordeeld, ter zake van in zijn blad te hebben gedrukt, dat alle handelingen van de kamer der afgevaardigden, zonder eenige uitzondering hoegenaamd, aan eene strikte herziening waren onderworpen; hetgeen de Jury, met den advocaat-generaal, als eene misdadige aanranding tegen het gezag en de regten van de kamer der afgevaardigden beschouwden. Het andere gedeelte van de beschuldiging, wegens opruijing tot omverwerping van de regering van den Koning, is verworpen.

Men leest in het dagblad *la Révolution* eene bekendmaking aan de kweekelingen van alle scholen, dat de algemeene vereeniging, welke tegen den 17 Januarij op het plein van het Panthéon was aangekondigd, uit hoofde van het dringende der omstandigheden, vervroegd en op heden, den 15, bepaald is.

Er hebben in eene onzer scholen wederom verregaande onlusten plaats gehad.

Men spreekt van de benoeming van den heer *de Saint-Cricq*, het bekend gewezen hoofd van de douanen, tot president van den raad van koophandel. Daar de openbare denkwijz hem soms niet zeer voordeelig mogt zijn, zal, naar men verzekert, de heer *David* hem tot secretaris-generaal worden toegevoegd.

Volgens een dagblad, zou de generaal *Lafayette* voor 20,000 franken ten behoeve van de Polen hebben ingeschreven.

Bij herhaling wordt uit Madrid gemeld, dat de Spaansche regering eene onverwilde ligting van 80,000 man heeft bevolen.

Naar berigten uit Rome, behouden de kardinalen *Gregorio* en *Capellari* steeds de meeste kans om tot Paus te worden verkozen.

De 5 per cent 73 fr. 25 cent.; de 3 per cent 61 fr. 70 cent.

N E D E R L A N D E N.

's GRAVENHAGE, den 20 Januarij. Gisteren is alhier de verjaardag van H. K. K. H. de Prinses *van Oranje* gevierd met het uitsteken van vlaggen, met het spelen van het klokkenspel en met het houden van parade. Des middags is er dier geweest ten hove. Den avond te voren had het corps muzikanten der schutterij aan H. K. K. H. een serenade gegeven, aan hetwelk, nameus Hoogstdezelve, als een blijk van bijzondere tevredeheid, is verstrekt eene som van honderd gulden.

Z. M. heeft, in aanmerking, dat het algemeen belang vordert, om de middelen van toezigt tegen allen afvoer van levensmiddelen naar de in opstand zijnde gewesten, zoo veel mogelijk te versterken, bij besluit van den 18 dezer:

10. Verboden, om eenigerlei paarden, groot of klein vee, schapen, varkens, andere levensmiddelen of fouraadj, over de rivier de Waal, van den rechter naar den linkeroever over te zetten, anders dan aan de veren te Nymegen, Tiel, Zalt-Bommel en Gorinchem.

20. Bepaald, dat van de overige varen op die rivier, alleen vermag te worden gebruik gemaakt tot het overzetten van den rechter naar den linkeroever van personen, mits voorzien van behoorlijke reispassen of veiligheidskaarten, ten ware zij kenbaar ingezetenen mogten zijn van de gemeente, waar onder het vee behoort.

— Z. M. heeft, bij besluit van den 16 dezer, Hoogstdezelfs inkomen, bij artikel 36 der grondwet op 2,400,000 gulden bepaald, voorloopig op eene som van 1,500,000 gulden vastgesteld.

— De finale organisatie van den eersten ban der Zuidhollandsche dienstdoende en rustende schutterijen is tot stand gebracht. Met goedkeuring van Zijne Excellentie den directeur-generaal van oorlog, is door den staatsraad, gouverneur van Zuidholland, bepaald, dat gemelde eerste ban, van nu aan, zal zijn zamengesteld uit vier afdelingen.

— Z. M. heeft aan den heer van Haaren, aalmoesenier bij het mobile leger, de orde van den Nederlandschen Leeuw geschonken. Deze geestelijke had, met gevaar van zijn leven, behouden den standaard van de derde afdeling infanterie, bij gelegenheid van het verraad der Belgische soldaten te Mons.

— De hertog van Saxe-Weimar is uit het leger alhier aangekomen.

— Onder de menigte kleine geschriften, welke dezer dagen worden uitgegeven over de belangrijke gebeurtenissen van ons vaderland, zijn er vele, welke verdienen, de aandacht van het publiek tot zich te trekken. Men verneemt, dat dit getal binnen kort zal vermeerderd worden door een werk van den generaal-majoor grave van Bylandt, die den 26 Augustus II., met het opperbevel over 's Konings troepen, te Brussel was belast. Dit werk, naar men verzekert, zal niet alleen eene verdediging van zijn gehouden gedrag, in de eerste dagen van het oproer te Brussel, maar tevens een volledig verhaal van dat oproer behelzen; alles gestaafd met authentieke stukken, waaronder er zeer belangrijke voorkomen, en waardoor ten duidelijkste aan den dag wordt gelegd, welke de ware redenen zijn, waarom het oproer in den begijne door de krijgsmagt niet meer krachtadig door geweld van wapenen is te keer gegaan. Dit werk is thans ter perse en zal eerstdaags alhier worden uitgegeven bij den Boekhandelaar en Boekdrukker Vervloet en de Swart.

— Den 13 dezer is, op den huize Enghuizen, overleden de baron van Heeckeren, heer van Beverwaard en Odyk, commandeur der Duitsche orde, lid van de eerste kamer der Staten-Generaal.

— Men schrijft uit Breda het navolgende:

« Den 15 dezer ging er, als gewoonlijk eene patrouille van de Haagsche schutterij, die te Prinsenhage gecantonneerd is, op veldontdekking uit; dezelfde bestond uit 20 man en was gecommandeerd door den militairen 1sten luitenant-adjudant Laatsman, en den 1sten luitenant der schutterij Muller. Te Galderen, bij den Dreef gekomen, ontdekte men een' hoop munters, die echter gedeeltelijk op Belgisch grondgebied stonden en zich gereed maakten om op de onzen te vuren, waarin zij echter door hunnen bevelhebber verhinderd werden, tot spijt onzer brave schutters, welke die heeren wel eens hadden willen doen zien, met wie zij te doen hadden.»

— Laatstleden Zondag is het corps jagers van van Dam te Nymegen aangekomen, en is weldra gevolgd door 300 man rustende schutterij, een detachement infanterie, een half escadron kurassiers n°. 1, onder den ritmeester van Kretschmar, uit Arnhem, en door een detachement rijdende artillerie met twee veldstukken; alle welke troepen zich naar het district van Maas en Waal hebben begeven, om de onlusten, welke aldaar ontstaan zijn, te dempen. Van den kant van Tiel is ook derwaarts een bataljon rustende schutterij en een escadron lancers getrokken. Het opperbevel over deze troepen is toevertrouwd aan den majoor van Dam van Isselt, lid der Staten-Generaal. De gouverneur der provincie Gelderland heeft zich insgelijks naar dat district begeven.

— Men schrijft uit Zwolle: « In Twentse schijnt de rust volkomen hersteld; het schietgeweer en buskruid is in de oproerige gemeenten opgezameld en onder bewaring van de plaatselijke besturen gesteld, terwijl, ten aanzien van de schuldigen, zegt men, niets verzuimd wordt, om dezelve op te sporen en te regt te stellen, zoo dat wij ons met grond mogen vleijen, dat de rampen van eenen burgeroorlog zich niet tot onze gewesten zullen uitstrekken.»

De troepen, welke van Zwolle naar Oldenzaal waren vertrokken, zijn den 17 in eerstgenoemde stad terug gekomen.

— De generaal-majoor Destombe is den 16 dezer, met deszelfs staf te Middelburg uit Staats-Vlaanderen teruggekeerd. Genoemde generaal heeft in dat gedeelte der provincie Zeeland velerlei maatregelen genomen tot beveiliging van hetzelfde. Onze troepen zijn aldaar, over het algemeen, zeer wel ontvangen, vooral te Axel, in welke stad de ingezetenen met den besten geest bezield zijn, hetgeen, onder anderen, hier uit blijkt, dat zij, vóór de komst der troepen, uit eigene beweging, veldverschansingen hadden aangelegd, om zich tegen de aanvallen der opstandelingen te verdedigen. Het wettig gezag is te Huist weder geheel hersteld. Van Sas van Gent tot aan ter Neuzen zijn vele versterkingen opgeworpen.

Intusschen wordt door genoemden generaal, onder dagteekening van den 17, gemeld, dat de Belgen altijd nog vijandelijke oogmerken omtrent Staats-Vlaanderen hebben. Zeer vele bewegingen werden onder hen aan die zijde bespeurd, terwijl men zelfs dien morgen, tusschen 9 en 10 ure, te Vlissingen kanonschoten had gehoord, in de richting van Biervliet. Een brief van den luitenant-kolonel Ledet, 's namiddags ten 5 ure te Middelburg, bij den generaal Destombe ontvangen, hield in, dat die hoofdofficier vernomen had, dat de muitelingen Biervliet hadden aangevallen, en hij luitenant-kolonel niet geloofde, dat zij zich zouden storen aan hetgeen van den kant der Mogendheden werd bekend gemaakt. Hij had van dien aanval nog geen stellig bericht, maar was op zijne hoede. De generaal Destombe zou, ten gevolge van dien, zich den 18 weder vroegtijdig naar Staats-Vlaanderen begeven.

— De geestdrift is in Zeeland niet minder dan in de overige gewesten van het oude Nederland. Twee compagnien zeer goed geoefende Walchersche boeren van den eersten ban zijn, op hun verlangen, naar Staats-Vlaanderen overgezet, om hetzelfde te helpen verdedigen. De mobile schutterijen der

provincie volbrengen met ijver haren plicht. De Middelburgsche en Zierikzeesche schutters bevinden zich thans in het eiland van Zuidbeveland, waar zij langs de Vlaamsche kusten bij de boeren zijn gekantonneerd. Ook aan giften ontbreekt het in die provincie niet, zoo als de opgaven in de Staats-Courant bewijzen. Onlangs is ook door den heer district-commissaris, jonkheer W. A. de Jonge, uit naam van eenige ingezetenen der stad Zierikzee, verzonden 120 paren wollen wanten, voor het mobile leger of voor het garnizoen te Breda; 100 paren aan den vice-admiraal Gobijs, voor de marine en 80 paren aan de compagnie mobile Zierikzeesche schutterij, thans te Kruiningen.

— In een' brief uit Gent, door het Journal de la Haye gisteren medegedeeld, wordt gemeld, dat de bezetting dier stad zich in de citadel had terug getrokken, en geweigerd den generaal Duvivier te ontvangen, op grond, dat zij dat kasteel zou bewaren in naam des Konings, den alleen wettigen Souverein, aan wien men bij eede verbonden was, en waar van het hem alleen toekwam de krijgslieden te ontslaan.

Tot hiertoe ontbreken de berichten, welke de echtheid van die tijding bevestigen, zoodat door velen daaraan getwijfeld wordt.

— De luitenant-generaal van Geen, opperbevelhebber van het leger, is, vergezeld van zijnen staf, van Vucht naar Eindhoven vertrokken, om de troepen, welke aldaar, te Oorschot en Valkenswaard gelegerd zijn, in oogenschouw te nemen. Het leger bevindt zich in dezelfde posities als voor eenige dagen.

Van den vijand is niets naders met zekerheid bekend; het bevestigt zich alleenlijk, dat hij zich op de wegen, welke naar Maastricht leiden, door het maken van verhakkingen heeft versterkt, voornamelijk met oogmerk om zich te dekken tegen den aanval onzer ruitery, aan welke hij groot gebrek heeft. Tot hiertoe heeft men nog niets vernomen van eene rugwaartsche beweging der opstandelingen van voor Maastricht, zoo als bij het laatste protocol gevorderd is. Naar de Brusselsche bladen, is de generaal Daine voor Maastricht aangekomen en heeft hij zijn hoofdkwartier te Hocht gevestigd. Aan Pontécoulant is het bestuur over de werken der genie, welke tegen genoemde vesting opgericht worden, toevertrouwd, en zou deze een fort hebben doen opwerpen op de vlakke hoogte, Belvedere gebreken, waarmede de stad, de rivier, de Willemsvaart en de weg naar Maseyk bestreken kon worden. Een artilleriepark was uit Brussel naar den kant van Maastricht vertrokken, werwaarts zich ook een bataljon infanterie uit Namen zou begeven.

Men was te Brussel niet zonder ongerustheid over de versterkingen, welke de Hollanders in Staats-Vlaanderen verkregen hadden, en men vreesde voor een' aanval in het land van Waes. Dien ten gevolge waren er Belgische troepen naar die zijde opgerukt.

— Den 16 dezer is de heer de Celles uit Brussel in commissie naar Parijs vertrokken.

— Den 15 dezer is de Prins de Méan, aartsbisschop van Mechelen, in zijn paleis te Mechelen overleden.

— In de zitting van het Nationale Congres, van den 14, is wederom een verzoekschrift van inwoners uit het district van Verviers ingekomen, vragende de vereeniging van België met Frankrijk. Bij een verzoekschrift van eenige inwoners van Brussel, wordt gevraagd, dat die vereeniging niet geschiede.

De heer Constantyn Rodenbach ontwikkelde vervolgens zijn in de vorige zitting gedaan voorstel, om eenen dag vast te stellen tot het kiezen van een Hoofd van den Staat. Hij drong hier sterk op aan, en haalde onder anderen, daartoe als beweegreden aan de woelingen der Oranjerfactie. Hij klaagde tevens over de schandelijke taal der Gentsche nieuwsbladen.

De heer Duval de Beaulieu, daarentegen, deed een voorstel, om, vóór de verkiezing van een Hoofd, de Mogendheden te doen polsen over die keuze. Beide verzoekschriften werden naar de afdelingen verzonden, met bepaling, dat over dezelve te gelijker tijd zou geraadpleegd worden.

Daarna ging de vergadering over tot het vervolgen der raadgevingen over het hoofdstuk van de Grondwet, tot titel voerende: Van het Hoofd van den Staat. De overgeschoten zeventien artikelen van dit gedeelte der constitutie werden met weinig tegenstand aangenomen, alleenlijk vond het artikel over de verheffing van den adelstand eenige tegenspraak.

In de zitting van den 15 bragt de centrale afdeling, bij monde van den heer Destouvelles, haar algemeen verslag uit over de Staatsbegrooting over het loopende jaar, en stelde voor, hetzelfde aan te nemen. De heer le Hon maakte tegen dat voorstel veelvuldige aanmerkingen, en eindigde met aan de vergadering voor te dragen, dat het budget voor alsnog niet zou worden vastgesteld, maar dat een voorloopig crediet van tien millioenen aan het provisioneel gouvernement zou worden verleend, om hetzelfde onder de onderscheidene takken van bestuur te verdeelen.

Dit voorstel gaf tot levendige discussien aanleiding; ten laatste werd hetzelfde met eene groote meerderheid verworpen.

In de avondzitting van den 15 werden de deliberationen over het budget voortgezet, en hetzelfde eindelijk met 114 tegen 7 stemmen aangenomen.

In diezelfde avondzitting las de heer le Hon, namens het diplomatiek comité, eene nota voor van lord Ponsonby en van den heer Bresson, gedagteekend den 14 dezer, dienende ten geleide van een protocol der Londensche conferentie van den 9 Januarij.

Bij deze stukken, verklaren de groote Mogendheden, dat de vaart van de Schelde op den 20 Januarij door de Hollanders zal moeten geopend, en het beleg van Maastricht op dienzelfden dag opgebroken zal moeten worden, en dat, bijaldien de Hollanders en Belgen het een of ander mogten weigeren, de Mogendheden alsdan zouden tusschen beiden treden op zoodanige wijs, als zij vermeenen zullen te behooren.

Door deze mededeeling zijn onstuimige en langdurige discussien ontstaan, welke tot middernacht geduurd hebben, en waarbij eindelijk, onder eene voorbeeldeloze verwarring, is bepaald geworden, dat den volgenden dag in geheim comité over deze stukken zou geraadpleegd worden.

— Op den 16 dezer, moet te Antwerpen met een' courier het volgende officieel bericht bij den Engelschen consul, den heer de Hochepied l'Arpent, ontvangen zijn. Hetzelfde is dadelijk door het Journal de Commerce, op eene buitengewone wijs ter kennis van het publiek gebracht.

Londen, Foreign Office den 13 Januarij 1831.

MIJNHEER!

Ik beu door den burggraaf *Palmerston* gemagtigd, u aan te kondigen, tot narigt der kapiteinen van Engelsche schepen, liggende te Vlissingen, en in het algemeen van den Engelschen handel, dat de Schelde den 20 vrij zal zijn, en dat na dien tijd geen beletsel aan hare vrije vaart meer door de Groote Mogendheden zal veroorloofd worden. (*et qu'aucune entrave à sa libre navigation ne sera plus permis par les grandes Puissances après cette époque.*)

(Get.) G. SHEE.

— Den 7 dezer, is te Nymegen overleden mejufvrouw *Anna Sofia Schelvers*, wed. *J. de Mill*, in den hoogen ouderdom van 104 jaren; het getal harer kinderen, kinds- en kinds-kindskinderen overtrof dat harer jaren.

De kolonel *Klerck*, commandant der grenadiers, betuigt zijnen opregten dank aan de 'sGravenhaagsche Dames, welke voor de grenadiers hebben gezonden:

100 Hemden, 52 Onderbroeken en 116 paren wollen Sokken.

Ontvangen wij dagelijks bewijzen van ware Vaderlandsliefde en deelneming in het lot der strijderen, hoogst aangenaam is ons deze vernieuwde bijdrage, en dankbaar zal uw geschenk, edele Vrouwen! aan de grenadiers uitgedeeld worden, die zich gelukkig zullen gevoelen bij de ontwaring, dat zij beweldadigd zijn door de Dames eener stad, waar zij vroeger met ge-noegen leefden en in welke zij hopen, roemrijk terug te keeren!

Tilburg, den 20 Januarij 1831.

Aan het Bureau van dit Dagblad is ontvangen:

Uit 'sGravenhage van *F. A. K. W. T.*, 2 pakken Tabak, inhoudende 55 halve Nederlandsche ponden, voor de Haagsche schutters.

3 Receptissen, groot *f* 59.27, n°. 702, 703 en 704, en een pak pluksel en windsels en eenig linnen, van *F. M.*, ten behoeve voor het *Vaderland*.

Van *C. M. Z.*, een halve gouden Rijder, *f* 7.

2 Pakjes oud linnen en pluksel, voor de Hollandsche gekwesten, gemerkt *A. V. S.*, n°. 1 en 2.

6 Paren handschoenen met vingers, voor de verdedigers van het *Vaderland*, van *L.*, te Delft.

2 Pakken met 36 paren wollen sokken en 1 paar wanten met vingers, onder letter *A.*

Voor de behoeftigen van *Ter Heyde*, een pakje geld, gem. *K. X.* *f* 10.00

Een pakje geld, gem. *A. E. L.*, *f* 10.40.

2 roode baaijen rokken, 2 vrouwen hemden en 2 gulden, voor *Ter Heide*, onder letter *T. T.* en *P.*

Door den Boekhandelaar *A. Bakhuizen* alhier zijn, onder dankbetuiging aan de edele gevers, naar de bestemmingen verzonden, als:

Van *J.*, 80 paren wollen sokken, voor de Haagsche schutters te Breda.

— *H. v. K.*, 40 paren wanten, voor dezelve.

— *G.*, 12½ Nederl. ponden tabak, voor de bezetting van de forte Lillo.

— *A. Z.*, 16 paren handschoenen en 6 paren sokken.

— twee dienstboden, onder de letter *A.*, 6 paren handschoenen.

— *B. C.*, 6 paren sokken en 6 slaapmutsen, voor de Haagsche schutters te Breda.

— *N.*, onbekend, 12 paren sokken, voor dezelve.

— den heer *A. D. Willer*, voor mejufvrouw *B. T.*, 12 paren sokken.

— mevrouw *M.*, 12 paren dō.

— *J. F.*, uit Delft, 8 paren handschoenen en 4 paren sokken, voor de uitgetrokken Delftsche schutters.

— *H. A.*, 14 paren handschoenen en 12 paren sokken.

— *M. K.*, 6 paren handschoenen.

— *M. A.* en *J.*, 12 paren handschoenen.

— een onbekende, 3 paren sokken.

— *V. R.* en *J. B.*, 32 paren sokken en 15 Nederl. ponden tabak, voor het volk der kanonneerboot n°. 4.

— *J. C. S.*, 15 paren wanten voor schepelingen.

— *A. P.*, 20 paren wanten en 12 paren handschoenen, voor het volk op de kanonneerbooten.

— *J. H.*, een wollen deken, voor de Haagsche schutters te Breda.

— *M.*, 4 paren handschoenen.

— *S. R.*, een pakje pluksel met de regels:

Ter genezing van de wonden onzer brave heldenschaar,

Die der muitren rot bevochten in het sluipend moordgevaar.

Heeft dees gift slechts weinig waarde, 't vaderland versmaadt dien niet,

Daar het ook met welgevallen op der kindren liefde ziet.

Met dankbetuiging aan de edelmoedige gevers, is voor de behoeftige Gemeente van *Ter Heide* ontvangen:

Den 11 Januarij uit 'sGravenhage van *V. D.* een bankbiljet, n°. 141, groot *f* 40.00

Den 12 Januarij uit *Leyden*, van *B.*, twee Coupons werkljke schuld, verschenen 1 Julij 1830, n°. 978 en 1266 *f* 2.50

Den 14 Januarij van *J. R.* uit 'sGravenhage *f* 10.00

Den 14 Januarij uit Amsterdam twee Coupons, verschenen 1 Julij 1830 en 1 Januarij 1831, n°. 159, ieder *f* 7.42½ *f* 14.85

Met het volgende bijschrift:

Dit komt van ons beiden,

Voor de Armen van Ter Heiden.

KONINKLIJKE NEDERDUITSCH SCHOUWBURG.

Op Vrijdag, den 21 Januarij 1831.

DE GRIJZE MAN, OF DE RONDBORSTIGE, blijspel in drie bedrijven, naar het Fransch van *d'Aubigny* en *Poujol*, door *P. Lemerque*. Na hetzelfde: HET VERKEERDE ADRES, blijspel met zang in één bedrijf, door *A. Ruysch*.

THEATRE ROYAL

Samedi, 22 Janvier 1831.

(SPECTACLE DEMANDÉ).

FRA DIAVOLO, ou L'HOTELLERIE DE TERRACINE, opéra en trois actes, à grand spectacle, musique d'*Auber*. Le spectacle commencera par la première représentation de la reprise de: LE GRAND-PÈRE, ou LES DEUX AGES, opéra en un acte, paroles de *Faviers Fils*, musique de *Jadin*.

Wordt geadverteerd, dat op Maandag, den 24 Januarij 1831, des middags ten twaalf ure, ten overstaan van heeren Burgemeester en Wethouders en in tegenwoordigheid der Ingelanden, zal worden gedaan Rekening en Verantwoording over het jaar 1829, door Molenmeesters der Zuster en Veeu-polders en Ambachtswaarders van Haagambacht en Zegbroek.

* * De Baron VAN WESTREENEN VAN TIELLANDT, bij besluit van *Z. M.* den Koning gemagtigd zijnde, tot oprigting eener Vrijwillige ARTILLERIE COMPAGNIE, bestemd ter handhaving van rust en orde, noodigt een' ieder die genegen mogt zijn, aan dezelve deel te nemen, mits zich zelve van Montering kunnende voorzien, om zich bij hem aan te melden en de verdere voorwaarden te vernemen, Maandag en Vrijdag, des morgens van 11 tot 1 uur. Nieuwen Uitleg, I, n°. 91.

* * Op vereerend aanzoek, zal *J. SERLÉ*, Organist van de Kloosterkerk, ten voordeele van het *Vaderland*, andermaal het Oratorium: DE GEBOORTE VAN JEZUS, door eenige beminnaars van zang- en toonkunst, doen opvoeren, in de Luthersche kerk, op Zondag, den 23 Januarij 1831, des avonds ten 8 ure.

Het bewijs van toegang is à 60 centen, en met ééne cantale à één gulden, te bekomen bij den heer *Ph. W. Sack*, opvolger van den heer *R. A. Happel*, in de Schoolstraat, alsmede bij bovengenoemden Organist, op het Spui, wijk O, n°. 237, in 'sGravenhage.

De ingang zal zijn in de Boekhorststraat, terwijl de kerkdeur, om half acht uren zal geopend worden.

* * 'sGRAVENHAGE, den 17 Januarij 1831. Heden morgen verlost mijnne geliefde huisvrouw, ELISABETH JACOBA ERISSMANN, zeer voorspoedig, van een' welgeschapen' ZOON.

D. MOLENAAR, Pred.

* * Heden verlost, voorspoedig, van een' ZOON, HENDRINA JOHANNA HOLSTEYN, huisvrouw van 'sGRAVENHAGE, den 19 Januarij 1831.

J. A. DE ZWAAN, Cz.

* * Op den 17 Januarij 1831, overleed te Zutphen, na eene langdurige ongesteldheid en daarbij komend verval van krachten, in den ouderdom van 74 jaren, HENDRICA REETERS, Wed. wijlen den Weledelen gestrengen heer *J. J. Droop*.

* * Heden overleed, na zestien weken bedlegerig geweest te zijn, aan de gevolgen eener bloedsputwing, mijn hartelijk geliefde Zoon, LAMBERTUS JOHANNES. Eene aandoenlijke levenstijd van ruim een en twintig jaren genoot hij, gelaten in Gods beschikking. Hij droeg zijn lijden geduldig, en stierf in het vertrouwen op eenen zaligen overgang.

'sGRAVENHAGE, den 18 Januarij 1831.

H. VAN DER LINDEN, Wed. J. KRAMERS.

* * Heden overleed, na een langdurig lijden, aan de gevolgen van het borstwater, na eene genoegelijke echtverbintenis van slechts vijf jaren, mijnne beminde echtgenoot, BARBARA CATHARINA SCHIEFBAAN, in den ouderdom van ruim 45 jaren.

'sGRAVENHAGE, den 19 Januarij 1831.

C. SCHERMER.

* * Op den 19 Januarij trof mij, mijnne Kinderen en Behuwdkinderen den droevigste slag onzes levens, door het vernemen van den ongelukkingen dood mijns vierenzestigjarigen echtgenoots, A. J. MOOK, vermist den 23 December 1830. Geve hiervan kennis aan vrienden en bekenden, zoo binnen als buiten de stad.

JOHANNA VAN DER KAADEN, Wed. H. J. MOOK.

MARKTPRIJZEN, van den 17 Januarij 1831.

Tarwe.....	f 12.50.	} het Nederlandsche mud.
Rogge.....	7.50.	
Gerst.....	5.00.	
Haver.....	5.00.	
Boter.....	1.00.	} " " pond.
Rundvleesch.....	50.	
Kalfvleesch.....	80.	
Schapenvleesch.....	40.	
Versch Varkevleesch.....	—	
Geroookt dito.....	—	
De hoogste prijs, waarvoor het brood verkocht mag worden, is bepaald op		
Gebuild Tarwebrood.....	f 30.	} het Nederlandsche pond.
Ongebuid ".....	25½.	
Roggeblood.....	11.	

Graanprijzen te Amsterdam, den 19 Januarij 1831, bij de Nederlandsche Mud.

Tarwe: bonte Poolsche *f* 12.43; oude geringe Pommer *f* 10.83; Voorlandsche *f* 9.66.

Rogge: Pruisische *f* 7, 7.06, 7.16, 7.26; Pommer *f* 7.06; dito *f* 6.66; Pernau *f* 6.33, 6.50 aan de Zaan, alle bij partij.

Haver: Groninger dikke *f* 3.33.

Te AMSTERDAM, Woensdag, den 19 Januarij 1831.

<i>Spanje,</i>	Bij Hope en Comp. 1805, 1807.....	5½	Cpt.	f	46¼	a	43½
	Te Parijs en te Londen 1822.....	5	"	-	13½	a	14
	Bank, bij Gold en Comp.....	5	"	-	—	a	—
	Dito — dezelve.....	4	"	-	—	a	—
	Certificaten.....	2½	"	-	—	a	—
<i>Oostenrijk,</i>	Negotiatie Metaliek.....	5	"	-	85½	a	86½
	Dito te Londen.....	5	"	-	85½	a	86
	Bankaktien.....	3	"	-	—	a	—
	Azndeelen f 100 bij Rothschild.....		"	-	—	a	—
	Dito — 250 —————.....	4	"	-	—	a	—
<i>Italië,</i>	Monte di Milano.....	5	"	-	—	a	—
	Certificaten.....	5	"	-	—	a	—
<i>Napels,</i>	Dito te Napels.....	5	"	-	60½	a	61½
	Dito te Londen.....	5	"	-	—	a	—
<i>Denemarken,</i>	Negotiatie te Londen.....	3	"	-	59½	a	60½
<i>Oorlogslasten, f 76½ à 77½.</i>							

SCHIEDAM, den 19 Januarij.

Jenever, het Nederlandsche vat, zonder fast.....	f 21.50.
Amst. proef, het „ „ „ „	= 24.25.
zonder de belasting.	

den. Brieven franco.

TE HUUR een stuk WEILAND, gelegen in den Zusterspolder, over het Glashuis alhier. Te bevragen in de Eerste Wagenstraat, wijk S, n°. 100, in 's Gravenhage.

Wagenstraat, wijk S, n°. 100, in 's Gravenhage.

* TE HUUR in 's Gravenhage, tegen 1°. Mei aanstaande, een ruim LOCAAL of PAKHUIS, met eene daarbij behoorende WONING en TUIN, geschikt tot de uitoefening van verschillende beroepen, aangenaam en gemakkelijk gelegen aan het water. Adres bij den Boekverkooper A. J. van Weelden, alhier. Brieven franco, onder letter P.

*. TE HUUR, tegen Mei, een royaal ONGEMEUBILEERD BOVENHUIS, op een' vrolijken stand. Te bevragen bij de Erve J. Thierry en C. Mensing en Zoon, Boekverkoopers in 's Gravenhage.

* Men biedt, tegen Mei aanstaande, TE HUUR, in een luchtig en vrolijk Huis met een' Tuin DRIE ONGESTOFFEERDE BOVENKAMERS, alle met stookplaatsen voorzien en behoorlijk behangen, tegen een' matigen prijs. Adres bij *W. Carpentus*, Boekbinder van Z. M. den Koning, in de Spuistraat, in 's Gravenhage.

* Bij W. K. MANDEMAKER, in 's Gravenhage, is heden van de Pers gekomen en alom verzonden: DE ONTWIKKELING, 4 Januarij 1831, door G. K. Grave VAN HOGENDORP. No. 4. Dit Nummer bevat de verdere ontwikkeling van eenige voornamde punten, voorkomende in het geschrift: *de Vrede*, benevens vele geschiedkundige bijzonderheden, betreffende de aangelegenheden van onzen Staat. Prijs 30 centen.

* Komt van de pers bij **GEBROEDERS DIEDERICH**, te Amsterdam: **VERTOOGEN**, over **HANDEL**, **STAAT** en **LETTERKUNDE**, *eerst* *Stukje*, prijs 75 centen. *Inhoud: Inleiding. Nijverheid der van ouds Vereenigde Nederlanden. Wenken voor den Hollandschen Handel. Iets over Handel en Oorlog. Bockbeschouwing. Gemeenzame Brieven over de Gebeurtenissen van den Dag, enz.*

*. Bij A. B. SAKES, Boekverkooper op het Rok-in, te Amsterdam, is heden gedrukt en alomt verkrijgbaar: **OVERDENKINGEN bij het graf van mijne jonge vriendin** (de Freule van Heiden Hompesch), tweede, verbeterde Druk; waar achter: **Onuitgegevene BRIEVEN en Fragmenten uit Brieven aan onderscheidene vriendinnen en aan eenen vriend; meestal teregtwijzingen in het beoefenend deel van de godsdienst, troost in lyden, en bemoediging bij het verlies van dierbare geliefden behelzende**, benevens eenige **stichtelijke Gedachten**; door **J. van Loo**, in leven Predikant te Ootmarsum. Dit zeer belangrijk werkje kan niet nalaten te leeren en te stichten, en is voor lijdenden en bedroefden onmisbaar; trouwens, de hartelijke, schoone en vurige stijl van **van Loo** is bekend, en zullen de bezitters van 's Mans *Dagboek* en andere werken, er dit gaarne bij verlangen. De prijs is slechts f 1.10. Gemelde heeft ook onlangs aan heeren Intekenaren afgeleverd: het 1de Deel van de **overschoone vertaling der NACHTGEDACHTEN** van E. YOUNG, door **J. Lublink, den Jongen**, Derde, en naar de tegenwoordige spelling veranderde druk; vermeerderd met eenige **levensberigten** van den Auteur, en versierd met 3 overheerlijke Kunstplaten en Portret, door den beroemden **Vinkles**. De prijs bij Intekening van ieder Deel, is f 1.80, zullende, op verzoek, de Intekening nog open blijven tot de uitgave van het 2de Deel.

der Noordelijke en Zuidelijke gewesten, de provinciën zijn aangewezen; met eene fraaie nieuwe letter, op best Velin en groot Imperial papier, met gekleurde Limites; men vindt op dezelve alle Steden en Dorpen naauwkeurig, met derzelve uren afstands van de eene plaats tot de andere, aangewezen. Prijs f 1.25, in een fraai Etui, op sijn Batist f 2.25.

GROOTE KAART VAN HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN, waarop men, volgens de laatste Circonscription (Omschrijving) van het Rijk, het minste Gehucht vindt aangewezen, en op welke men meer dan driemaal zoo veel Plaatsen dan op andere van deze grootte vindt; welke Kaart in het Kabinet van Z. M. den Koning en die der Ministeriën met goedkeuring gebruikt wordt, zijnde in zes Bladen. Prijs met gekleurde Limtes f 5.50. Te bekomen bij *E. Maaskamp*, Geographist, te Amsterdam, Nieuwendijk bij den Dam, n°. 8.

Bij wien mede te bekomen zijn: de **AFSCHIEDINGSKAART VAN HET RIJK**, zoo als dezelve bestond volgens traktaat van 1814, en de bepaling van den Vrede van 1748, nevens een overzicht en beschrijving.

KAART VAN NOORDBRABAND, LIMBURG, dno. Prijs 50 centen ieder.

PLAN DER STAD ANTWERPEN, de CITADEL, SCHELDE, VLAAMSHOOFD, en de Environs van een uur gaans, nevens eene beschrijving der Stad, aanwijzing van het geledene deel door het II. bombardement, ligging der Schepen, Batterij, Arsenaal, Entrepot en voornaamste gebouwen. Prijs 35 centen.

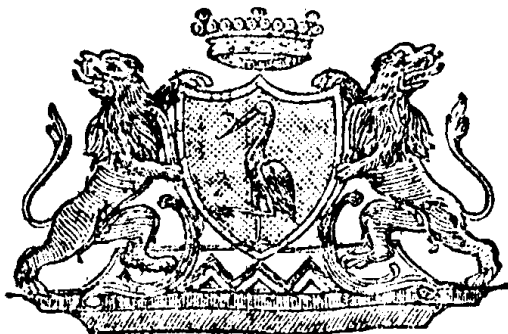
SILHOUETTES, of Karakteristieke Levensbeschrijvingen uit den Belgischen Opstand in 1830 en 1831, waarvan het eerste n^o. is uitgekomen, inhoudende: *L. de Potter, Sylvain van de Weyer* en luitenant-generaal *Chassé*, met het fraaije en gelijken de Portret, en volgende, *A. Gendebien, de Stassart, de Celles, d'Hoogvorst*, door hen genoemd de 2de *Lafayette, Felix de Merode, Gerlache, de Broeckère, J. van Halen, Daine*, en andere; alles uit authentieke bronnen en bescheiden, de oorzaken van dezen heilloozen opstand, daden en gevolgen. Prijs 40 centen, met Portret 60 centen; waarvan het 2de Stuk op de Pers is, en ten spoedigste zal volgen.

* Bij J. VAN DEVENTER, in de Galanteriewinkel in het Noordeinde, te 's Gravenhage, is het Depot gevestigd der Tandmiddelen, bereid door Gebroeders NATHANS DENTZ, *Hof-Tandmeesters van Z. M. den Koning en H.H. KK. H.H. den Prins van Oranje en Prins Frederik der Nederlanden, enz., enz.*, als: 1°. *Paerelwassching* en *Tand Opiat*, dienende om het gebit te versterken, de Tand en Kies te zuiveren en tot in den hoogsten onderdom te conserveren, à f 2.50; 2°. *Eene veritable Montspooling*, voor Scorbut, Blaauwschuit, Rhumatieke pijnen in den Mond en bijzonder tot het aangroeijen en versterken van het Tandvleesch, à f 5-; 3°. *Een Tandpoeder*, tot zuivering en wit maken der Tand en, à 50 cents; 4°. *Een Tand-Elixer*, om de Tand en ivoor-wit te maken, zonder het Glazuur te beschadigen of te benadeelen, à f 1.10; 5°. *Poeder Dentifrice et Antiscorbutique* à f 2; 6°. *Een Eau de Blanchard*, om Kies- en Tandpijn, Zinkings, enz., te verdrijven, à f 1.25. Deze middelen zijn met cachetten en circulairen, hoe zij gebruikt moeten worden, voorzien.

Nog is bij bovengemelde te bekomen: Het zoo gerenommeerde *Savon de Paris*, voor Zomervlakken, wegnemende, in korten tijd, alle Velonsterkingen, Jeukingen, Sproeten, Puisten, Vlekken, roode Opdragtigheid, Schillierachtigen Uitslag in het aangezicht, of waar het geplaatst is; maakt die in het aangezicht zeer geel of bruin van verwe zijn, dat het vel sneeuwwit en aangenaam wordt; het fleschje met een berigt kost f 1. Deze middelen zijn ook te bekomen: te *Amsterdam*, bij de Gebroeders DENTZ, ten hunne huize, Kloveniersburgwal, n°. 52. *Amersfoort* B. Blankenberg, Boekverkooper; *Alkmaar* de Erven A. Sterk, Courantiers; *Arnhem* D. K. Muller en Comp., Boekverkoopers in de Bakkerstraat; *Breda* H. van Dooren; *Bergen-op-Zoom* Verkouteren, boekv.; *Deventer* de Wed. van Tuinen, in Galanteriewinkel; *Delft* J. Poelman, boekverkooper; *Dordrecht* J. Elckenbout, Jr., koopman in Galanteriewaren op de Voorstraat; *Goes*, C. Sprengeling; *Groningen* J. Croese, in Galanteriewaren, in de Zwanenstraat, het vijfde huis van de Groote Markt; *Gorinchem* J. van der Wal, boekv.; *Haarlem* C. Fuchter, in de Groote Houtstraat; *Hoorn* J. van Beek, Cz.; 's *Hertogenbosch* E. Lion en Zonen, Courant; *Heereveen* G. Hessel; *Kampen* C. J. Boele, kruidenier en kaarsenmaker; *Leyden* Theodos. Obelt, in de Galanteriewinkel; *Leeuwarden* H. van Tuinen, in de Groote Houtstraat; *Middelburg* de Gebrs. Abrahams, Courantiers; *Nijmegen* de Gezusters Labée, in de Groote Smaat; *Rotterdam* G. Glaser, Instrument- en Messenmaker, in de Hoofdsteeg, L., n°. 119; *Schiedam* J. H. Sweben, Boekv.; *Utrecht* Küller, in de Galanteriewinkel, over het Stadhuis; *Vlaardingen* R. Kikkert, Boekv.; *Zaandam* J. Groothuis, Boekv.; *Zutphen* F. C. Oeffelman, Boekv., op de Markt; *Zwolle* G. Louwerens, koopman in Galanteriewaren, in de Dieterstraat; en te *Zierikzee* bij Tachi, koopman in Galanteriewaren.

BIJVOEGSEL TOT HET

DAGBLAD VAN

'S GRAVENHAGE.

van Vrijdag,

den 21 Januarij.

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Donderdag, den 20 Januarij.

De vergadering wordt kwartier vóór twee ure geopend. De minister van buitenlandsche zaken is tegenwoordig.

De notulen van het verhandelde in de vorige zitting worden gelezen en goedgekeurd.

De voorzitter geeft kennis, dat hij van de eerste kamer twee mededeelingen heeft ontvangen, houdende, dat dezelve zich heeft vereenigd met de wet, nopens de suppletore begroting voor het departement van oorlog, dienst 1830, en met die, nopens den invoer van granen en steenkolen.

De heer Jarges geeft schriftelijk kennis, dat hij door ongesteldheid verhinderd wordt de vergadering bij te wonen.

Een ingekomen dichtstuk, van den heer A. Helmers, wordt naar de boekerij verzonden.

De Voorzitter zegt, dat Z. Exc. de minister van buitenlandsche zaken het woord gevraagd hebbende, tot het doen van mededeelingen, namens den Koning, hij hem hetzelfde verleent.

Z. Exc. de minister van buitenlandsche zaken vat alsnu het woord op. Hij begint met te zeggen, dat hij, op 's Konings last, aan de Staten-Generaal, als de vertegenwoordigers der Natie, opening kwam doen van den loop der onderhandelingen, die het gevolg zijn geweest van den Belgischen opstand; een opstand, waarover de onpartijdige geschiedenis en nakomelingschap eenmaal uitspraak zal doen, of hij toe te schrijven zij geweest aan misvattingen van de regering of wel van de gisting, die zich algemeen in de maatschappij, ten gevolge van het woelen van sommigen, heeft geopenbaard. De vereeniging van Holland, vervolgde Z. Exc., met België, was innig en in het belang van Europa geschied. Wel bestond er verschil van gevoelens, godsdienst, zeden, enz., doch dit had ook in andere Staten plaats, en men meende door een verlicht en zacht bestuur, door den tijd, de volmaaktste verbroedering te kunnen tot stand brengen. Dertien jaren lang wakkerde de hoop meer en meer aan, en verspreiden bloei en welvaart in dat gedeelte, hetwelk door eene gewelddadige afscheuring aan zich zelf, aan Holland, aan gansch Europa de grootste jammeren berokkend heeft. Twee en een half jaar geleden, begon zich eene vijandige gezindheid tegen de regering te openbaren, geenszins strokende met die van eenen constitutionelen regeringsvorm. Toen die tegenstand eindelijk haar doel, het uitbreken van eenen opstand, bereikt had, beproefde de Koning, eerst door zachte, later door krachtige middelen, doch vruchteloos, het herstel der wettige orde van zaken. Toen riep Z. M., overeenkomstig de verbonde, de wapenen van de Bondgenooten in tot damping van den opstand, en daarna hun gemeenschappelijk overleg, tot heraming der middelen om de opgestane gewesten aan de orde te hergeven. Den ten gevolge vereenigden zich, den 4 November 1830, voor het eerst, te Londen de gemagtigden van Rusland, Oostenrijk, Frankrijk, Engeland, Pruisen en de Nederlanden, tot overweging der Belgische zaken, en legden ten grondslag de staking der vijandelijkheden, en het terugtrekken der troepen beiderzijds binnen de grenzen van het jaar 1814. In de tweede vergadering werd, op grond der bekomen antwoorden, de wapenstilstand als algemeen beschouwd en verklaard te wezen eene verbindtenis jegens de Mogendheden, die, bij monde van hunne vertegenwoordigers, de heide partijen aanzochten, van wederzijde commissarissen te benoemen tot regeling van de grensbepaling en het onmiddellijk ontslaan der krijgsgevangenen. Hier treedt de minister in eene uitweiding over den aard van dezen wapenstilstand, welken hij zeide, dat hij de niet nakoming en valsche uitlegging van het Belgisch bestuur, aan de Nederlandsche regering de grootste belemmering oplegde, en haar den wapenstilstand als eene wapenschorsing deed aannemen, die ook wederom door de Belgen niet werd in acht genomen en, zoo in Noordbrabant als in Staats-Vlaanderen, dikwerf werd geschonden. Zoodanig was de staat van zaken den 18 December, toen de Koning eenen nieuwen gevolmagtigde, den baron van Zuylen van Nyevelt, tot bespoediging van schikkingen, naar Londen afzond.

Onze ambassadeur te Londen, de heer Falk, had tot dusverre, overeenkomstig het regt der volken, steeds aan de conferentien deel genomen; doch den 20 December sloten de gevolmagtigden der verbonden Mogendheden, zonder den Nederlandschen gezant in hunne vergadering te roepen, een (vroeger reeds medegedeeld) protocol; waarin, uit overweging, dat de ineenmelting van Holland en België, naar de ondervinding, bewezen was onmogelijk te zijn, de Mogendheden tot de onthinding van het in 1814 opgerigte Koninkrijk der Nederlanden hadden besloten, met bepaling nogtans, dat België op zich zelf niet ontheven zou zijn van de verplichtingen, in de traktaten van 1814 en 1815 aan hetzelfde opgelegd, en, van den anderen kant, dat de te nemen schikkingen geenszins de regten, welke de Koning der Nederlanden en het Duitsche Verbond op het Groot-hertogdom Luxemburg uitoefenen, zouden kunnen benadeelen.

De Nederlandsche gezant protesteerde, in behoorlijken vorm, tegen dit stuk, en na deswege aan de regering hier geschreven te hebben, werd daarop, van wege Z. M., door eene verklaring geantwoord. Z. Exc. leest

hier deze verklaring in haar geheel voor. Daarin wordt gezegd: « dat de Koning met eene diepe smart het besluit had gezien, dat de gevolmagtigden der vijf Mogendheden, ten aanzien van België, in hunne conferentie van den 20 December, genomen hadden; dat hij, als Koning geroepen, om voor het welzijn van een gedeelte van de Europeesche bevolking te waken, Hoogstdezelve met innig leedgevoel bemerkte had, dat de gebeurtenissen in dat werelddeel zoo ingewikkeld schenen, dat men, als het eenig middel van herstel, de gevolgen goedkeurde van eenen, zonder eenige wettige aanleiding, aangevangen opstand; dat Z. M., als Souverein van het Koninkrijk der Nederlanden, in bedoeld besluit eene aanranding van Zijne regten gevonden had; dat Hoogstdezelve wel de bemoeijng der Mogendheden tot regeling der zaken gevorderd had, maar deze geene geheel met het oogmerk van hare bijeenkomst strijdige strekking aan derzelver protocollen mogten geven; dat Hij zich de regten van Zijne Dynastie voorbehoudt, doch, in het belang van het vaderlandlievend getrouw gebleven Noordelijk deel des Koninkrijks, ten opzichte van België, tot geene verdere aggressive maatregelen deszelfs toevlugt zal nemen; dat Z. M., evenmin als Zijne voorvaders, die hun bloed voor waarachtige vrijheid stortten; als grondregelen van regering, zal aannemen beginselen, die alle wettige maatschappij overweldigen, en, in plaats van tot vrijgavendheid, tot zuiver despotismus leiden; dat Hoogstdezelve thans voornamelijk bij de conferentie op de spoedige trefing van billijke voorwaarden van scheiding aandrong, enz.

Daarna spreekt de minister over de opening van de Schelde. Dat de Mogendheden die vorderden, was onregmatig. Vóór dat de blokkade, die reeds op dringend aanzoek voorlang opgeheven is, bestond, waren de Hollanders reeds in het bezit van de Schelde; door de opheffing der sluiting vielen Antwerpen en Gent terug in den toestand, waarin zij zich bevonden van het tijdstip, toen zij aan de opstandelingen overgingen, tot aan de invoering der blokkade. De Londensche conferentie vorderde echter meer: de onmiddellijke herstelling van de vrije vaart op de Schelde, bewerende, dat de stremming derzelve was eene daad van vijandelijkheid. De Koning was genegen, in de verwachting, dat de hoofdbepalingen eener scheiding alsdan reeds zouden getroffen zijn, om de vaart op de Schelde den 20 Januarij te openen voor de neutrale schepen; doch daarop volgde het (mede bekende) protocol van de Londensche conferentie van den 9 Januarij, waarin de vijf Mogendheden verklaren, dat de vaart van de Schelde op den 20, door de Hollanders geheel vrij zal moeten worden gelaten en het beleg van Maastricht dien zelden dag opgebroken zal moeten worden, en dat, bijaldien de Hollanders en Belgen het een of ander mogten weigeren, de Mogendheden alsdan zouden tusschen beiden treden op zoodanige wijs, als zij vermeenen zullen te behooren.

Het antwoord, dat van de zijde der Nederlandsche regering, zegt de minister, op dit stuk gegeven is, zal binnen weinige dagen aan U Ed. Mog. worden medegedeeld. Verder over het regt sprekende, dat Nederland waarlijk bezat, om op het meergemelde punt te blijven staan, verklaarde Z. Exc., dat de vermaning der Mogendheden aan de zaak reeds een zeer ernstig aanzien had gegeven. Doch de hoogstonaangename toestand, waarin het laatste protocol den Koning had gebracht, werd nog merklijk verergerd, doordien de Mogendheden aan den buitenlandschen handel op heden (20) de opening van de Schelde hadden aangekondigd, hetgeen de zaak uit naar geheel heeft gerukt, zoodat aan den Koning slechts de tweeledige keuze overbleef, of om de vrije vaart krachtig door de wapenen te beletten, of dezelve aan te zien, « en heeft Zijne Majesteit, ten einde verdere onheil van « Noord-Nederland af te weren, en bewust, dat niet hij, die overmaand « onregt lijdt, maar hij, die met overmacht en onder bedreiging van daer « lijk geweld onregt aandoet, bij de uitkomst moet verliezen, » voortlooppig besloten, om zich niet tegen de vaart op de Schelde te verzetten, « in het « vertrouwen, dat zich de gedane mededeeling van het terug trekken der « krijgsmagt van de opstandelingen van voor Maastricht en van het houden « door dezelve der wapenschorsing op de overige punten, zal bevestigen. »

Z. Exc. zegt verder, dat 's Konings gevolmagtigden van genoegzame voorschriften voorzien zijn, ten einde de schikkingen nopens de scheiding te treffen, en omtrent de onderhandelingen verklaart de minister: De slotsom daarvan is, « scheiding van Noord-Nederland en België, het bedingen van « billijke voorwaarden dier scheiding, en inmiddels voortdoring van de wa- « penschorsing en handhaving der regten en eer van Noord-Nederland. »

Onder deze omstandigheden vervolgde de minister, is het tijd, het oog op de binnenlandsche aangelegenheden te slaan; waaromtrent Z. Exc. aankondigde: « dat het oogenblik daar is, om in de grondwet van het « Koninkrijk die wijzigingen te brengen, welke hare toepassing alleen op « Noord Nederland, ten gevolge der scheiding, vordert. Zijne Majesteit zal « dit werk laten voorbereiden, en binnen kort eene wet over dit onderwerp « aan U Ed. Mog. voordragen, bij welke gelegenheid tevens zal kunnen « overwogen worden, of het doelmatig zij, om de daerstelling van het « beginsel der ministeriële verantwoordelijkheid, hetwelk thans geen deel « van ons staatsregt uitmaakt, in aanmerking te nemen, en of de ondervin- « ding zou kunnen geacht worden ook de voordragt van enkele andere « wijzigingen der grondwet aan te raden. »

Een ander onderwerp van binnenlandsche aangelegenheid is Luxemburg;

daaromtrent zijn reeds beschikkingen gemaakt, om hetzelfde onder een afzonderlijk bestuur, met eene eigene staatsregeling, te brengen.

Ten slotte zegt Z. Exc., dat de in- en uitwendige toestand van het Vaderland zeer hagchelijk is en hetzelfde met dikke wolken bedreigd wordt, zoo dat men er wellicht in de geschiedenis te vergeefs een voorbeeld van zoeken zou. Door den Belgischen opstand is een onoverzienbare poel van jammeren geopend; de maatschappij, elk bijzonder persoon is er door getroffen. Maar het is juist in zoodanige hagchelijke oogenblikken, dat de geestkracht, de vaderlandslievende gevoelens der ingezetenen het helderste uitblinken. Met zelfvoldoening staren wij op onze roemruchtige voorouderen; met achting, vertrouwen wij, zullen onze naneven ook op ons terug zien. Noord-Nederland biedt thans een grootsch schouwspel op. Laat hetzelfde vertrouwen op zijne Regering, die, hoe de stormen ook loeijen mogen, met omzigtigheid, doch tevens met vastheid, voort zal gaan de hulk van Staat te besturen.

De minister legt de voorgelezene stukken op het bureau van den voorzitter neder. De voorzitter stelt voor, dezelve te doen drukken en ronddeelen, en na de nadere mededeeling van het gouvernement, in de volgende week, te overwegen, wat er door de kamer behoort te worden gedaan.

De heer *Donker Curtius* ondersteunt dit voorstel, en brengt een uitvoerig advies uit, waarin hij de pijnlijke gewaarwordingen uitdrukt, welke de mededeeling des Konings bij hem heeft veroorzaakt. Hij gevoelt behoefte om ze aan de vergadering mede te deelen, en verzoekt hare aandacht voor eenige oogenblikken. De redenaar hangt nu een tafereel op van hetgeen er sedert 1813 tot op het tijdstip van den opstand in ons Vaderland heeft plaats gehad, verdedigt met warmte onzen braven Koning tegen de logen- en lastertaal der Belgische en Fransche dagbladen, die hem als een' tiran afschilderen.

Zijne verontwaardiging is door geene woorden uit te drukken, als hij al hetgeen er sedert den Belgischen opstand gebeurd is, nagaat; hoe de brave Hollandsche Natie is belastend en verguisd; hoe de traktaten zijn geschonden en regt en gerechtigheid met voeten zijn getreden.

Hij staat verbaasd, als hij ziet, dat die boosheid en dat verraad zelfs verdedigers vinden in de kabinetten der Koningen. Hij heeft het woord niet gevraagd, zegt hij, om de vergadering te overtuigen: want hij weet dat zij in zijne gevoelens deelt, maar om onze eer te wreken bij den vreemdeling, die uit ons stilzwijgen zou kunnen besluiten, dat het waarheid was hetgeen, met zoo veel onbeschaamdheid, in vreemde dagbladen, tot verguizing van den Koning en de Hollandsche natie gezegd wordt. Neen, wij kunnen niet onverschillig zijn omtrent de eer van onzen eerlijken naam. Gedwongen door de overmagt, moeten wij, meer dan ooit, voortgaan onzen Koning in zijne goede pogingen tot handhaving onzer regten, te ondersteunen en alle middelen tot derzelver verdediging aanwenden. Zoo zullen wij voor het oog van gansch Europa bewijzen, dat de Hollandsche natie haren Koning niet als een' dwingeland, maar als een' braaf Vorst beschouwt.

De heer *van Sytzama*. In de stukken, welke ons door den minister zoo even zijn medegedeeld, wordt, onder anderen, gezegd, dat er op de Schelde geene andere watertolten zullen mogen worden geheven dan die welke voor den 30 Mei 1814 bestonden. Daar wij, zonder twijfel het regt hebben om een tarief van in- en uitgaande regten voor ons land te maken, is mijne meening, dat de medegedeelde stukken naar de afdeelingen moeten worden gezonden, ten einde aldaar te worden overwogen.

De *Voorzitter*. Men behoort de nadere mededeeling van het gouvernement af te wachten; de stukken zijn nog niet volledig. Daarna kan de vergadering zoodanig besluit nemen, als zij zal vermeenen te behooren.

De heer *de Jonge* ondersteunt het voorstel van den voorzitter, genoegzaam op deze wijs:

Voorzeker zal ieder Uwer, Edel Mogende Heeren! het verslag, ons op heden namens den Koning gegeven, even als ik, hebben aan gehoord met een gevoel van droefheid en verontwaardiging. Onwillig kwam mij daarbij te binnen het gezegde van onzen grooten publieist *van Bynkershoek* (*), in wiens tijd het stelsel van tusschenkomst der groote Mogendheden van Europa schijnt een' aanvang te hebben genomen: dat zoo dit stelsel mogt veld winnen, waardoor men over de regten en belangen van andere onafhankelijke Staten onder allerlei voorwendselen beschikte, en hen naar eigen belang of goedgevallen tot onderlingen oorlog of vrede dwong, er weldra geen openbaar regt of regt der volken meer zou zijn. Ik laat de toepassing daarvan in onzen rampvollen tijd gerust aan U Edel Mogenden over. Elk uwer zal met mij gevoelen, welke de uitspraak van dezen Staatsman, geheel vervuld met de denkbeelden van regt en ware vrijheid, zou geweest zijn, wanneer hij de vijf groote Mogendheden van Ons werelddeel, gelijk heden, met het voorgeven van *niet* tusschen beide te willen komen, en in spijt van alle betrekkingen en verbintenissen, had zien zamenspannen ten voordeele van het schandelijkste oproer tegen ons Vaderland, dat door trouw, beginselen, moed en opofferingen van allen aard, hoe gering ook van omtrek, het lichtende stip des aardbols te midden van al de beroeringen onzes tijds mag genaamd worden. Ik behoef aan U Ed. Mog. nu niet meer te zeggen, dat ook ik verlang, dat uit den boezem der volksvertegenwoordiging van de getrouw gebleven gewesten der Nederlanden, eene verklaring vol van ernst en waardigheid, de mededeelingen tot haar van den Troon gebragt, zal beantwoorden. Dat vorderen de hoogachting en liefde, die het Oude Nederland zijnen schandelijk miskenden en beleedigen Vorst toedraagt; dat de voorbeeldeloze gedragingen onzer landgenooten, die voor Vorst en Vaderland niets te dierbaar hebben, maar uit alle standen leven en goed ten offer brengen, gelijk weleer hunne vaders dat deden, toen het ook Vaderland en vrijheid gold; dat, eindelijk, de regtmatige wensch van, zoo dit al niet kan aan den misleiden tijdgenoot, ten minste bij de nakomelingschap te doen erkennen, dat het grievendste onrecht aan het oude Nederland is gedaan, en dat het de vernedering niet verdiend heeft, die het ondergaan moest van de overmagt en de onbegrijpelijkste vereeniging. Neen! Ed. Mog. Heeren! het wordt met regt van Ons verwacht, dat wij in deze gewigtige omstandigheden met bescheiden standvastigheid onze plichten zullen vervullen; maar zoo lang wij niet alle mededeelingen zullen hebben ontvangen, zoo lang wij deshalve niet alles geheel zullen kunnen overzien, is, naar mijn gevoelen, het tijdstip nog niet daar, dat wij Ons met volledige kennis zullen kunnen verklaren. Tot dat tijdstip Onze beraadslagingen uit te stellen, en gevolgelijk

(*) *Quaest. Jur. publ. Lib. I. Cap. Ult.*

alle de mededeelingen der regering met bedaardheid inmiddels te overwegen, was de stekking en bedoeling van het voorstel van onzen voorzitter, waarover wij thans spreken. Dat, maar ook dan eerst, zal 's lands vergadering zich in staat bevinden, om met de bezadigdheid, die haar past, te bepalen, wat van haar vorderen voor het oog van Europa de gekrenkte eer en de geschonden regten van Nederlands braven Koning; de bezwakte naam en gekwetste belangen van ons in eer en deugd zoo rijke Nederland, en de plicht, die op ons allen rust als vertegenwoordigers van het getrouwe Nederlandsche volk.

De *Voorzitter* herhaalt zijn voorstel.

De heer *van Asch van Wyck* ondersteunt het voorstel van den heer *van Sytzama*. Daar zullen, zegt men, geene andere regten op de Schelde worden geheven, dan die, welke in 1814 bestonden. Dit is eene afschaffing van eene bestaande wet, en dit kan men maar zoo niet toestaan, zonder een voorafgaand onderzoek. Ik weet wel, dat er nog eene nadere mededeeling door het gouvernement zal worden gedaan, maar deze hindert de voorloopige overweging in de afdeelingen niet; men behoeft geen rapport dienaangaande uit te brengen voor dat de mededeeling plaats heeft gehad.

De heer *Frets* is van oordeel, dat men de nadere mededeeling behoort af te wachten en inmiddels de stukken te laten drukken en ronddeelen. Eerst na die mededeeling kan men de zaken in haar geheel kennen, en dan eerst kan men antwoorden. Voor het overige, kan de gedane mededeeling geen onderwerp van deliberatie voor deze vergadering uitmaken, daar zij geene eigenlijke voordragt is, maar slechts eene mededeeling van onderhandelingen met buitenlandsche Mogendheden, welke de Koning heeft aangegaan uit kracht van art. 56 der Grondwet, hetwelk aan Z. M. het bestuur van de buitenlandsche betrekkingen heeft opgedragen.

De heer *Syptens* gelooft ook, dat alle uitweiding ten deze ontijdig is, en dat men nader mededeelingen van het gouvernement moet afwachten, ten einde daarna te beslissen, wat daaromtrent van wege deze kamer zal behooren te worden gedaan.

De heer *Byleveld* is van oordeel, dat de stukken nu reeds naar de afdeelingen konden worden verzonden, maar dat men eerst na de nadere mededeeling een besluit zou behooren te nemen.

De heer *Beelaerts* merkt aan, dat hier geen bepaald voorstel van wege den Koning is gedaan, en dat derhalve de medegedeelde stukken, volgens de grondwet, niet naar de afdeelingen kunnen worden gezonden, om door dezelve te worden overwogen. Hij gelooft derhalve, dat men het nadere stuk, waarvan de minister gesproken heeft, moet afwachten, waarbij misschien een bepaald voorstel kan gevoegd zijn. Dan eerst zal de kamer kunnen beoordeelen wat haar te doen staat. Het is mogelijk, dat zij dan zou kunnen besluiten tot het aanbieden van een adres aan den Koning of tot het uitvaardigen van eene verklaring.

De spreker geeft mede zijne verwondering te kennen over het vreemde gedrag van Engeland, hetwelk, eenigen tijd geleden, de blokkade van Oporto erkende, welke was afgekondigd door den overheerscher van den Portugischen troon, Dom *Miguel*. Engeland heeft zich toen wel gewacht bevelen te geven, om gewapenderhand tusschen beide te komen, ten einde eene blokkade te doen opheffen, door een' persoon uitgeschreven, die zich van het Koningschap had meester gemaakt. En wat doet nu dat zelfde Engeland? Het beschermt de opstandelingen in zoo hooge mate, dat het voorschrijft en ons dwingt, om militaire posities in onze verdedigingspunten te verlaten. Is dit ook daar aan toe te schrijven, dat thans aan het Hoofd van het Engelsch ministerie een man is, die in 1807, bevel gaf om Koppenhage te verbranden?

De heer *Byleveld*: de sectien behooren te onderzoeken wat de vergadering behoort te doen, opdat niet in eene algemeene vergadering met te veel overhaasting een besluit zou kunnen worden genomen.

De heer *van Asch van Wyck* volhardt in zijn gevoelen.

De heer *Warin* verklaart zich voor het afwachten van de nadere mededeeling. Daartoe wordt dan ook door de vergadering besloten, alsmede tot het drukken en ronddeelen der medegedeelde stukken.

Den 16 heeft de luitenant-generaal *van Geen* de troepen van het mobile leger te Eindhoven, te Valkenswaard en omstreken in oogenschouw genomen. Gisteren werd Z. Excell. in het hoofdkwartier te Vucht terug verwacht. Alles was rustig aan de voorposten. Er waren bij het leger wederom twee batterijen aangekomen, waaronder eene batterij van twaalf ponders. Een Belgisch officier is te Eindhoven door de marechaussée binnen gebragt. Sommigen houden denzelfden voor een' overlooper, anderen voor een' verspieder.

Den 16 heeft men te Eindhoven, van den kant van Maastricht, zwaar hooren schieten.

— Het bevestigt zich, dat er te Biervliet, in Staats-Vlaanderen een voorposten gevecht tusschen onze troepen en de muitelingen heeft plaats gehad, doch hetzelfde is van weinig aanbelang geweest. De generaal-majoor *Destombe*, die den 18 zich wederom naar Staats-Vlaanderen had begeven, is den 19 te Middelburg teruggekeerd. Op genoemden dag wist men te Middelburg nog niets van het gebeurde te Gent, zoodat men het er voor mag houden, dat het berigt deswege niet echt is.

— Den 16 dezer, heeft het Nationaal Congres, te Brussel, eene morgen- en avondzitting gehouden, met gesloten deuren, waarin over het protocol van den 9 dezer geraadpleegd is. Na zeer onstuimige discussien, heeft het congres, met meerderheid van stemmen, besloten, dat aan de verdediging, in genoemd protocol vervat, om het beleg van Maastricht, op den 20 Januarij op te breken, zal voldaan worden, in het vertrouwen, dat de vrije scheepvaart op de Schelde insgelijks op dien dag hersteld zou worden.

De nieuwe rekenkamer was dien dag in functie getreden.

In de zitting van den 17 is weinig van aanbelang voorgevallen. De heer *Ch. Rogier* gaf daarin eenige inlichtingen omtrent den brief, door den minister *Sebastiani* aan hem geschreven, over de door dien minister met hem gehouden gesprekken (zie dien brief in ons nummer van heden). Hierover ontstonden vrij levendige discussien. Eenige leden waren van gevoelen, dat men uit dien brief kon opmaken, dat de hertog *van Leuchtenberg* niet uit de candidaten voor het Koningschap van België behoeft te worden uitgesloten, ja dat het congres zelfs vrij bleef, om eenen Koning te kiezen uit het geslacht van den Koning der Franschen.

De werkelijke schuld stond gisteren te Amsterdam 41½ à 42; de ologslasten 75½ à 77.